

GOGA

Elisa Shua Dusapin

Zima v Sokču

Prevedla Suzana Koncut

Prišel je, zavit v opletajoč volnen plašč.

Potegnil si je kapo z glave, kovček je stal pri mojih nogah. Zahodnjaški obraz. Temne oči. Na stran počesani lasje. Njegov pogled je šel skozme, ne da bi me videl. Čemerno je v angleščini vprašal, ali bi lahko ostal nekaj dni, dokler ne najde česa drugega. Dala sem mu obrazec. Pomolil mi je svoj potni list, da bi ga sama izpolnila. Yan Kerrand, 1968, iz Granvilla. Francoz. Na fotografiji je bil videti mlajši, obraz ni bil tako upadel. Pokazala sem mu na svoj svinčnik, da bi podpisal, iz plašča je potegnil nalivno pero. Ko sem ga vpisovala, si je snel rokavice, jih odložil na pult, se zastrmel v prah, figurico mačke, pritrjeno na računalnik. Prvič sem imela občutek, da bi se morala zagovarjati. Nisem bila odgovorna za slabo stanje tega kraja. Šele mesec dni sem delala tam.

Bili sta dve poslopji. V prvem recepcija, kuhinja, skupni prostor, dve nadstropji z nizom sob. Oranžen in zelen hodnik, modrikaste žarnice. Stari Park je bil še iz tistega poveljnega časa, ko so stranke privabljali kot lignje: z utripajočimi girlandami. Kadar sem bila ob jasnih dneh v kuhinji, se je plaža pred mojimi očmi razgrinjala vse do pečin Ulsan, ki so se napenjale proti nebu kot prsi kakšne matrone. Drugo poslopje, nekaj uličic stran od prvega, so obnovili v tradicionalnem slogu, dvignjenost na pilote je omogočila talno gretje, da sta bili sobi s papirnatimi pregradami primerni

za bivanje. Na notranjem dvorišču pomrznjen vodnjak, ogolel kostanj. Gostišče starega Parka ni bilo omenjeno v nobenem turističnem vodniku. Človek se je tam znašel po naključju, potem ko je preveč popil ali zamudil zadnji avtobus.

Računalnik se je sesul. Medtem ko je lovil sapo, sem Francozu opisala vsakodnevni urnik penziona. Običajno je za to poskrbel Park. A tistega dne ga ni bilo. Zajtrk od petih do desetih v kuhinji zraven recepcije, za zastekljeno steno. Brezplačni toasti, maslo, marmelada, kava, čaj, pomarančni sok in mleko. Sadje in jogurti tisoč vonov, ki jih je treba pustiti v košarici na opekaču za kruh. Umazano perilo je mogoče odložiti v pralni stroj na koncu hodnika v pritličju, za pranje bom poskrbela jaz. Geslo za wifi: ilovesokcho, skupaj in brez velikih črk. Petdeset metrov naprej po ulici noč in dan odprta samopostrežna. Avtobus na levi, takoj za samopostrežno. Naravni rezervat Soraksan eno uro stran, odprt vsak dan do sončnega zahoda. Zaradi snega so nujni dobri čevlji. Sokčo je kopališki kraj. Naj se zaveda, da pozimi ni kaj prida početi.

V tem delu leta so bili gostje redki. Japonski alpinist in dekle približno mojih let, ki je pobegnilo iz prestolnice, da bi si opomoglo po plastični operaciji obraza. Prišla je pred dvema tednoma, fant se ji je pridružil za deset dni. Vse sem namestila v glavno poslopje. Od lanske smrti Parkove žene je bilo delovanje penziona upočasnjeno. Park je izpraznil sobe v prvem nadstropju. Če sem štela tudi svojo in Parkovo sobo, je bilo vso zasedeno. Francoz bo spal v stranskem poslopju.

Bilo je temno. Po ozki ulici sva se podala do lope mamke Kim. Iz njenih mesnih kroglic je puhtel vonj po česnu in kanalizaciji, iz katere so se tri metre naprej spahovali hlapci. Zaplate ledu so pokale pod najino težo. Bledikave neonke. Prečkala sva še eno ozko ulico in prispela do vhoda, obdanega s stebri.

Kerrand je potisnil drsna vrata vstran. Rožnat oplesk, ogledalo s plastično imitacijo baročnega okvira, pisalna miza, vijoličasta odeja. Z lasmi se je dotikal stropa, od stene do postelje ni mogel narediti več kot dveh korakov. Namenila sem mu najmanjšo sobo, da bi mi bilo treba čim manj pospravljati. Skupna kopalnica je bila na drugi strani dvorišča, a čez vso hišo je šel nadstrešek, lahko bo ostal na suhem. Tako ali tako ga to ni motilo. Pozorno si je ogledal površno položene tapete, odložil kovček in mi dal pet tisoč vonov, ki sem mu jih hotela vrniti. Naveličano je vztrajal.

Na poti nazaj na recepcijo sem zavila do ribje tržnice, da bi vzela ostanke, ki mi jih je mama dajala na stran. Po prehodih med stojnicami sem šla do številke dvainštirideset, ne da bi se zmenila za poglede, ki so se spotoma obračali k meni. Triindvajset let po tem, ko je moj oče zapeljal mojo mamo in nato brez sledi odšel, je bila moja francoska mešanost še vedno povod za opravljanje.

Mama, tako kot zmeraj preveč naličena, mi je pomolila vrečko majcenih hobotnic.

»Zdaj imamo samo to. Imaš še kaj čilijeve paste?«

»Imam.«

»Še malo ti je bom dala.«

»Ni treba, še jo imam.«

»Zakaj je ne uporabljáš?«

»Uporabljam jo!«

S sesajočim tleskom si je nadela rumene gumijaste rokavice in vame zapičila sumničav pogled. Shujšala sem. Stari Park mi ne pušča dovolj časa za obroke, pogovorila se bo z njim. Ugovarjala sem. Odkar sem delala, sem se vsako jutro nažirala s toasti in litri kave z mlekom, prav gotovo nisem shujšala. Stari Park se dolgo ni mogel navaditi na moje kuhanje, a mi je pri obrokih v penzionu vseeno puščal proste roke.

Hobotnice so bile res majcene. V pest sem jih lahko zgrabila po deset skupaj. Odbrala sem uporabne, jih karamelizirala s šalotkami, sojino omako, sladkorjem in čilijevo pasto, raztopljeno v vodi. Znižala sem plin, da se ne bi izsušile. Ko se je omaka dovolj zgostila, sem dodala sezam in svaljke iz lepljivega riža, tok, v velikosti palca. Začela sem rezati korenje. V odsevu na rezilu se je njegova rastlinska brazdavost čudno zlivala s kožo na mojih prstih.

Skozi prostor je potegnil hladen tok zraka. Obrnila sem se in zagledala Kerranda, ki je vstopal. Prišel je po kozarec vode. Med pitjem je opazoval moj delovni pult kot nerazumljivo sliko. Moja zbranost je popustila in urezala sem se v dlan. Kri se je penasto zlila na korenje, se strdila v rjavkasto skorjo. Kerrand je iz žepa potegnil robec. Pristopil je in ga pritisnil na mojo rano.

»Treba je paziti.«

»Ni bilo namenoma.«

»Še dobro.«

Nasmehnil se je, njegova dlan je pritiskala na mojo. V zadregi sem se odmaknila. Pomignil je proti ponvi.

»Je to za nocoj?«

»Ja, ob sedmih v sosednjem prostoru.«

»Z dodatkom krvi.«

Ugotovitev, gnus, ironija. Nisem razumela narave njegovega tona. Medtem je že odšel.

Ni prišel jest.

Z brado, pritisnjeno ob vrat, je mama čepela v kuhinji in pogrezala roke v vedro. Mešala je ribja jetra, por in rezance iz sladkega krompirja, da bi s tem nadevala sipe. Veljalo je, da so njene klobasice med najboljšimi v mestu.

»Glej, kako gnetem. Nadev se mora porazdeliti.«

Komaj sem jo poslušala. Sok je pljuskal iz vedra, zastajal okrog najinih škornjev in nato tekel proti iztoku sredi prostora. Mama je živela nad pristaniškimi hangarji za razkladanje, v enem od stanovanj, namenjenih ribarjem. Hrupnem. Poceni. V stanovanju mojega otroštva. Vsako nedeljo zvečer sem šla do ponedeljka, mojega prostega dne, k njej na obisk. Odkar sem se odselila, ji je bilo težko spati sami.

Mama mi je podala sipo, ki naj bi jo nadevala, in mi potem položila svojo od jeter umazano rokavico na bok:

»Tako čedna ženska, pa še neporočena ...«

»Džun-o mora najprej najti delo. Dovolj časa je še.«

»Vedno se zdi, da je še dovolj časa.«

»Niti petindvajset še nisem stara.«

»Saj ravno to.«

Obljubila sem, da bo zaroka kmalu, najkasneje čez nekaj mesecev. Mama se je pomirjeno vrnila k delu.

Tisto noč sem med vlažnimi rjuhami pod težo njene glave, ki mi je pritiskala na trebuh, čutila, kako se ji prsi dvigajo

in spuščajo v ritmu njenega spečega telesa. V penzionu sem se navadila spati sama. Mamino smrčanje me je zdaj motilo. Štela sem kapljice sline, ki so iz njenih napol odprtih ust uhajale na moj bok.

Naslednjega dne sem šla hodit po plaži vzdolž Sokča. Rada sem imela ta obalni pas, čeprav se je vanj zajedala bodeča žica pod električno napetostjo. Severna Koreja je bila le šestdeset kilometrov severno. Na strani sidrišča v gradnji se je zarisala silhueta, ki jo je cefral veter. Pomislila sem na ime v potnem listu. Yan Kerrand. Pomikal se je proti meni. Iz kupa mrež se je pognal pes in začel hoditi za njim, obohaval mu je hlače. Delavec ga je poklical nazaj. Kerrand se je ustavil in ga pobožal, zavpil nekaj takega kot »that's OK!«, toda moški je žival privezal, in tako se je odpravil naprej.

Ko je prišel do mene, sem stopila vzporedno z njim.

»Lepa je, ta zimska pokrajina,« je zavpil med sunkom vetra in s široko kretnjo pokazal na plažo.

Gotovo je lagal, vendar sem se nasmešnila. Z natovarjališča so se razlegali kovinski kriki tovornih ladij.

»Že dolgo delate tukaj?«

»Od konca študija.«

Kapa mu je v pišu vetra zdrsnila na stran.

»Bi lahko govorili glasneje?« je vprašal in si jo potegnil čez ušesa.

Videla sem samo še ozek pas njegovega obraza. Names-to da bi spregovorila glasneje, sem se primaknila k njemu. Hotel je izvedeti, kaj sem študirala. Korejsko in francosko književnost.

»Torej govorite francosko.«

»Ne zares.«

Moja francoščina je bila v resnici boljša od angleščine, v kateri sva govorila, a bilo mi je nerodno. Na srečo je samo prikimal. Hotela sem mu že povedati za svojega očeta, zadržala sem se. Ni mu bilo treba vedeti.

»Ali veste, kje bi lahko našel papir in tuš?«

Januarja je bila papirnica v Sokču zaprta. Pokazala sem mu, kako se pride do najbližje samopostrežne.

»Greste z mano?«

»Nimam veliko časa ...«

Pogledal me je izpod obrvi.

Privolila sem.

Šla sva čez betonsko ploščad. Na sredini se je dvigal razgledni stolp, s katerega se je razlivalo javkanje K-pop pevca. V mestu je osebje restavracij v rumenih škornjih in zelenih čepicah krililo pred svojimi akvariji, da bi naju privabilo. Kerrand med hojo po ulicah Sokča očitno ni imel občutka, da bi ga raki ali priseski, ki so se lepili na šipe, kakorkoli zadevali.

»Kaj ste pozimi prišli delat v Sokčo?«

»Rabim mir.«

»Pravo mesto ste izbrali,« sem se porogala.

Njegov obraz je ostal brezizrazen. Mogoče sem ga dolgočasila. A ni bilo razloga, da bi se počutila krivo zaradi njegove zlovoljnosti ali da bi morala zapolnjevati premolke, sem si rekla. Prosil me je za uslugo, nič mu nisem bila dolžna. Pes z redko dlako se je privlekel k njemu.

»Psi vas imajo radi.«

Kerrand ga je narahlo odrinil.

»Ker že cel teden nosim iste obleke. Smrdijo tako kot oni.«

»Saj sem vam rekla, da perem perilo ...«

»Ne bi imel rad vaše krvi na svojih oblekah.«

Če je bil to njegov humor, mi je bil nerazumljiv. Meni se je zdel njegov vonj prijeten. Mešanica ingverja in kadila.

V Lotte Martu je zgrabil pero, ga obračal in obračal in nato odložil. Potem je strgal ovoje na zavitkih papirja in ga ovohaval. Prepričala sem se, da nad nama ni nobene kamere. Kerrand je otipal različne vrste papirja. Videti je bilo, da mu je všeč najbolj hrapav. Preveril je, kako šušti, ga približal ustom in konici jezika, poskusil je rob lista. Zadovoljen je odšel proti drugemu oddelku. Zavitke, ki jih je strgal, sem skrila za fascikle. Ko sem ga dohitela, še ni našel, kar je iskal. Tuš v stekleničkah, ne bombic s črnilom. Za pomoč sem prosila blagajničarja, ki je iz skladišča prinesel dve vrsti. Enega iz Japonske, drugega korejskega. Kerrand je zavrnil japonskega, prehitro se je sušil, hotel je preizkusiti korejskega. Ni bilo mogoče. Kerrand je dvignil glavo. Ponovil svojo željo. Blagajnik se je razburil. V korejščini sem vztrajala, dokler ni popustil. Kerrand je narisal nekaj črt v platneno beležko, ki jo je potegnil iz plašča. Nazadnje je kupil japonski tuš.

Na avtobusnem postajališču sva bila sama.

»Torej ste Francoz.«

»Iz Normandije.«

Pomignila sem z brado, češ da razumem.

»Poznate?« je vprašal.

»Brala sem Maupassanta ...«

Obrnil se je k meni.

»In kako si jo predstavljate?«

Pomislila sem.

»Lepo ... Malo žalostno.«

»Moja Normandija ni več Maupassantova Normandija.«

»Mogoče. Ampak to velja tudi za Sokčo.«

Kerrand ni odgovoril. Nikoli ne bo poznal Sokča tako kot jaz. Nihče si ni mogel domišljati, da ga pozna, če ni bil tam rojen, če ni tam doživel zime, vonjev, hobotnic. Samote.

»Ali veliko berete?« je vprašal.

»Pred študijem ja. Prej sem brala s srcem. Zdaj berem z glavo.«

Prikimal je, stisnil roke okrog svojega zavitka.

»Pa vi?«

»Če berem?«

»Kaj delate v življenju?«

»Stripe.«

Beseda »comics« je v njegovih ustih zvenela zlagano. Predstavljala sem si knjižne sejme, kolone bralcev. Mogoče je bil znan. Nisem brala stripov.

»Se vaša zgodba dogaja tukaj?«

»Ne vem še. Mogoče.«

»Ste na počitnicah?«

»V mojem poklicu ni človek nikoli na počitnicah.«

Vzpel se je na avtobus. Usedla sva se k oknu, vsak na svojo stran prehoda. Svetloba je pojemala. Na okenski šipi je bil odsev Kerranda z zavitkom na kolenih. Zaprl je oči. Nos se je zarisoval kot ogelnik. Iz ozkih ustnic se je rojevala

delta črt, ki se bodo spremenile v gube. Obril se je. Ko sem prišla do njegovih oči, sem ugotovila, da tudi on opazuje mene v odsevu na okenski šipi. Z enakim pogledom kot ob prihodu v penzion, tistim prijaznim izrazom s primesjo naveličanosti. Sklonila sem glavo. Zvočnik je napovedal najino postajo. Preden se je Kerrand podal po ozki ulici proti stranskemu poslopju, se je rahlo dotaknil moje rame:

»Hvala za to popoldne.«

Tistega večera ni prišel jest. Opogumljena zaradi sprehoda sem mu prinesla pladenj s hrano, ki ni bila tako pikantna kot za druge goste.

Njegova sključena silhueta na robu postelje se je v protisvetlobi zarisovala na papirnati pregradni steni. Vrata niso bila popolnoma zaprta. Ko sem prilepila lice na režo, sem videla njegovo dlan, ki se je sukala po listu. Položil ga je na lepenko na svojih kolenih. Svinčnik med njegovimi prsti je iskal svojo pot, pomikal se je naprej, se umikal, omahoval, se spet lotil raziskovanja. Minica se še ni dotaknila papirja. Ko je Kerrand začel risati, je bila njegova poteza neenakomerna. Večkrat se je vračal k istim črtam, kot bi jih hotel izbrisati, popraviti, a vsak pritisk jih je še bolj vtisnil. Motiv je bil nerazpoznaven. Vejevje, mogoče kup železja. Nazadnje sem prepoznala osnutek očesa. Črno oko pod zmedo las. Svinčnik je nadaljeval svojo pot, dokler se ni prikazal ženski lik. Nekoliko prevelike oči, majcena usta. Bila je lepa, tam bi se moral ustaviti. A še naprej je dodajal poteze, še malo bolj krivil ustnice, maličil brado, prebadal pogled, svinčnik je zamenjal s peresom in tušem, da je z njim s počasno

odločnostjo prekril papir, dokler ni bila ženska samo še pokvečena črna gmota. Odložil jo je na pisalno mizo. Tuš je curljal na tla. Po nogi mu je stekel pajek, ni ga odgnal. Ogledoval si je svoje delo. S samodejnim gibom je odtrgal vogal lista. Ga začel žvečiti.

Zbala sem se, da bi me zasačil. Tiho sem odložila pladenj in odšla.

Ležala sem na postelji in raztreseno listala po knjigi. Vstopil je Džun-o. S čokoladnim odsevom v laseh. Bil je pri frizerju.

»Lahko bi potrkal.«

Park mu je odprl. Sezul si je čevlje. Pod podplati se je topil sneg.

»Pusti jih zunaj.«

Rekel je, da bo odšel, če bom tako nadaljevala. Bilo mi je vseeno. Če bo ostal, naj jih pusti zunaj. Godrnjaje se je vdal, potem se je usedel zraven mene in me vprašal, kaj berem. Dvignila sem platnice knjige. Odmaknil je mojo roko in mi privzdignil pullover. Prsi so se mi napele. Njegova ledeno hladna roka med mojim mesom. Tega ni izrekel, a čutila sem, da me presoja, primerja, tehta, meri. Odrinila sem ga. Džun-o je zavzdihnil. Potem mi je pomolil svoj telefon in mi pokazal stran agencije za manekene v Gangnamu. Čez dva dni naj bi odšel na pogovor. Vstal je, se pazljivo pogledal v ogledalu, rekel, da mu bodo verjetno prizanesli z operacijo, a da si je, če bi bilo treba, pripravljen popraviti nos, brado in oči. Obrnil se je k meni. Sicer pa so imele klinike zdaj popuste, splačalo bi se, da bi se pozanimala, prinesel mi bo kataloge obrazov. Pretipal si je zadnji del desnega ušesa. Po njegovem se človek vedno lahko izpopolni. Zlasti jaz, če sem računala na to, da bom pozneje delala v Seulu. Čeprav pri književnosti telesni videz

res ni tako pomemben. No ja, vse je odvisno od delovnega mesta. Spet se je usedel, z roko na mojem stegnu. Nosila sem dolg pullover, najlonke sem si že prej slekla. S prstom je potegnil po moji brazgotini, dolgi, tanki sledi padca na ribiški trnek, ko sem bila otrok. Sunkovito sem odložila knjigo.

»Prav. Povej, kakšno bi me rad imel.«

Zasmejal se je. čemu taka napadalnost? Zdela sem se mu popolna. Zataknil mi je pramen las za uho in legel z eno nogo čez moje, da bi me poljubil. Nisem razprla ustnic za njegov jezik. Pritožil se je, da si ga nikoli ne želim, da se več dni ne bova videla. Rekla sem, da ga bom pogrešala, a da imam v penzionu veliko dela, da bo čas hitro minil. Džun-o je odšel in zaloputnil vrata, pred tem pa vendarle navrgel, da lahko naslednji dan prespim pri njem, če hočem.

Pol desetih zjutraj. Po zajtrku sem pomivala posodo. Par je prišel v enakih pižamah, ona v roza, on v sivi. Z utrujenimi gibi si je nalila kavo. Zaradi povojev je bila videti kot panda. S konico žličke je pojedla jogurt. On toaste s kakijevo marmelado. Nekaj časa sta ostala za mizo vsak pred svojim telefonom, wifi je bil hitrejši kot v njuni sobi. Alpinist je zajtrkoval ob pol šestih, potem je šel v hribe. Črna kava, štiri rezine domačega kruha, po dolgem prerezana banana, premazana z maslom.

Skozi šipo med kuhinjo in recepcijo sem videla, da je vstopil Kerrand. Ogovoril je starega Parka, ki me je v zadregi poklical, njegova angleščina ni bila dovolj dobra. Pustila sem posodo v koritu, si obrisala roke, počakala, da se je sopara na mojih očalih razblinila, in stopila k njima. Pogovarjala sta se o izletu na mejo s Severno Korejo. Kerrandu sem pojasnila, da ga avtobus lahko pripelje samo do kontrolne točke za vozila, opazovalnico sredi no man's landa pa je mogoče doseči le z lastnim avtomobilom. Kerrand bi najel avto. Park je poklical agencijo. Potrebno je bilo mednarodno vozniško dovoljenje. Kerrand ga ni imel. Ima pa vendar francosko dovoljenje, je vztrajal. Parku je bilo žal. Predlagala sem, da peljem jaz. Zastrmela sta se vame, presenečena. Park se je strinjal pod pogojem, da bodo sobe pospravljene.